

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра терапії, реабілітації та морфології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК 17. Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності
опорно-рухового апарату**

**Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Освітній рівень: бакалавр
Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія**

Затверджено на засіданні кафедри терапії, реабілітації та морфології
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату
Освітня програма	«Фізична терапія, ерготерапія»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Лабораторні заняття – 40 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату» є обов'язковою навчальною дисципліною, яка займає чільне місце і важливу роль у підготовці фахівців в галузі охорона здоров'я спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, забезпечуючи формування як загальних, так і фахових компетентностей, оскільки клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату є однією з найрозповсюдженіших навичок фізичної терапії.

3. Мета та цілі дисципліни

Мета: Опанувати навички інтегрованого патогенетичного застосування в комплексному підході до клінічного реабілітаційного менеджменту осіб з патологією опорно-рухового апарату

Цілі: Вивчити анатомо-фізіологічні особливості опорно-рухового апарату, патогенетичні особливості розвитку основних патологічних процесів та травм ОРА; опанувати методи діагностики травматологічних захворювань; отримати знання з клінічного реабілітаційного менеджменту найпоширеніших захворювань опорно-рухового апарату

Компетентності

- ЗК-1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК-4. Здатність працювати в команді.
- ЗК-5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
- ЗК-6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК-8. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК-11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК-12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК-13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- СК-01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

- СК-02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції
- СК-03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії
- СК-04. Здатність враховувати медичні, психолого педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
- СК-05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології , а також інших областях медицини.
- СК-06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.
- СК-07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
- СК-08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
- СК-09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
- СК-10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.
- СК-11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
- СК-12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
- СК-13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.
- СК-14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії

Програмні результати навчання

- ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
- ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.
- ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі; трактувати отриману інформацію.
- ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
- ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
- ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
- ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії, для ліквідації, або компенсації рухових порушень та активності.
- ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації, або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.
- ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.
- ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення

реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати свої знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 180 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20 год
Практичні заняття	40 год
Самостійна робота	120 год

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
6	Фізична терапія, ерготерапія	3	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1. Принципи реабілітаційного обстеження у реабілітаційній практиці. Поняття про реабілітаційний цикл.	2	4	12
2. Принципи реабілітаційного антропометричного обстеження у травматології.	2	4	12
3. Принципи реабілітаційного функціонального обстеження у травматології.	2	4	12
4. Принципи реабілітаційного лабораторного та інструментального обстеження у травматології.	2	4	12
5. Основні реабілітаційні клінічні синдроми у травматології та їх корекція	2	4	12
6. МКФ у клінічному менеджменті у травматології.	2	4	12
7. Переломи кісток: види, принципи лікування.	2	4	12
8. Клінічний реабілітаційний менеджмент при переломах кісток та травмах суглобів верхньої кінцівки	2	4	12

9. Клінічний реабілітаційний менеджмент при переломах кісток та травмах суглобів нижньої кінцівки	2	4	12
10. Клінічний реабілітаційний менеджмент при переломах кісток тазу та хребта	2	4	12
ЗАГАЛОМ	20	40	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів		
<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p> <p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання лабораторних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу та бали, отримані під час іспиту. Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів).</p> <p>Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
	90 – 100	A	відмінно
	80 – 89	B	добре
	70 – 79	C	
	60 – 69	D	задовільно
	50 – 59	E	
	26 – 49	FX	
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Шкала оцінювання: національна та ECTS			
Вимоги до	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у		

письмових робіт	системі d-learn, на занятті та підсумкового складання індивідуальної програми фізичної терапії за наданим клінічним кейсом. Терміни написання: денна форма – на парі
Практичні заняття	45 балів; КСР – 5 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 50 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді, розбір клінічних кейсів, контроль самостійної роботи)
Підсумковий контроль	Форма контролю: екзамен Форма здачі: очний 50 балів
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи	Порядок та організація контролю знань студентів визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf .
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.
Відвідування занять	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf . Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

(введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11. 2022 р.)
<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>.

8. Рекомендована література

Основна

- Єжова О., Тимрук-Скоропад К., Ціж Л., Ситник О. Терапевтичні вправи: навчальний посібник із доповненою реальністю. 2-ге вид., доповн. Львів, ЛДУФК ім. Івана-Боберського, 2023. 160 с.
- Богдановська Н. В. Фізична реабілітація засобами фізіотерапії : підруч. для здобувачів ступеня вищ. освіти магістра спец. "Фізична терапія, ерготерапія" / Н. В. Богдановська, І. В. Кальонова. - Суми : Унів. кн., 2020. - 328 с.
- Герцик АМ. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації/фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату : монографія Львів : Львівський ДУФК, 2018. 388.
- Колишкін О. В. Теоретико-практичні основи адаптивної фізичної культури: навч. посіб. / О. В. Колишкін. - Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. - 424 с.
- Лікувально-реабілітаційний масаж: навч. посіб. / Д. В. Вакуленко [та ін.]. - Київ : ВСВ Медицина, 2020. - 568 с.
- Лянной Ю. О. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю. О. Лянной ; ред. Ю. О. Лянной. - Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. - 368 с.
- Майкова Т.В. Ерготерапія: підручник/ Т.В. Майкова, С.М. Афанасьєв, О.С.Афанасьєва. – Дніпро: Журфонд, 2019. – 374 с.
- Мухін В.М. Фізична реабілітація : Підручник. – Київ: Олімп. література, 2009. С. 95-99.
- Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації: навч. посібник для студ. / Т. Бойчук, М. Голубєва, О. Левандовський, Л. Войчишин. Л.: ЗУКЦ, 2010. 240 с. ISBN 973-966-1518-64-2.
- Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник/ Л.О.Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакленко та ін. ; за заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. – Тернопіль: ТДМУ, 2018. – 372 с.
- Пешкова О. В. Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів : навчальний посібник / О. В. Пешкова. – Харків : СПДФО, 2011. – 312 с.
- Попадюха Ю.А. Сучасні комп'ютеризовані комплекси та системи у технологіях фізичної реабілітації: Навч. посіб. / Ю.А. Попадюха. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – С. 9-123.
- Попадюха Ю.А. Сучасні технічні та ортопедичні засоби у реабілітації, фізичній терапії, ерготерапії: Підручник у 2 томах. Т 1. / Ю.А. Попадюха. – К.: Центр учбової літератури, 2020. – С. 33-126.
- Попадюха Ю.А. Сучасні технічні та ортопедичні засоби у реабілітації, фізичній терапії, ерготерапії: Підручник у 2 томах. Т 2. / Ю.А. Попадюха. – К.: Центр учбової літератури, 2020. – С. 459-640.
- Сучасні роботизовані комплекси, системи та пристрої у реабілітаційних технологіях : навчальний посібник для студ. і магістрантів, які навчаються за спец. "Фізична терапія, ерготерапія", аспірантів під час підготовки д-рів філософії за спеціальністю 227 "Фізична реабілітація" ВНЗУ / Ю. А. Попадюха. – Київ : Центр учбової літератури, 2017.

– 324 с. : іл.

- Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина: підруч. для студентів і лікарів. Т. 1 / за заг. ред.: В. М. Сокрута. - Краматорськ : Каштан, 2019. - 480 с.
- Швесткова О, Сладкова П та ін. Фізична терапія: підручник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Фізична терапія» на 1-му медичному факультеті Карлового університету Київ; Чеський центр у Києві, 2019 272.
- Шкали в нейрореабілітації / Укр. Асоц. боротьби з інсультом; [уклад.: М. В. Гуляєва, Н. І. Піонтківська, М. І. Піонтківський. - Київ: Д. В. Гуляєв [вид.], 2014. 67 с. : табл. – (Школа реабілітації після інсульту). – ISBN 978-966-2314-00-7.
- Improving functional outcomes in physical rehabilitation / Susan B. O’Sullivan, Thomas J. Schmitz. Second edition. Philadelphia 2016. 445p
- Physical rehabilitation / [edited by] Susan B. O’Sullivan, Thomas J. Schmitz, George D. Fulk. — 6th ed.

Допоміжна

- Buckup Klaus. Clinical Tests for the Musculoskeletal System Examinations-Signs-Phenomena. 2nd ed. TPS, 2018. 342. ISBN-10: 313136792X.10
- Clinical reasoning in the health professions. Oxford: ButterworthHeinemann , Higgs, J., and Jones, M. A.(2018) ISBN 9780702062247 Essentials of Cardiopulmonary Physical Therapy 4th Revised Edition by Ellen Hillegass. ISBN 9780323430548
- Introduction to Physical Therapy 5th revised Edition, by Michael A. Pagliarulo ISBN 9780323328357
- Kinesiology of the Musculoskeletal System: Foundations for Physical Rehabilitation by Donald A. Neumann Mosby; 3 rd re . ed. ISBN 9780323287531
- Pathology and Intervention in Musculoskeletal Rehabilitation 2nd revised Edition / by David J. Magee, James E. Zachazewski, William S. Quillen, and Robert C. Manske ISBN 9780323310727 11
- Physical rehabilitation/ [edited by] Susan B. O’Sullivan, Thomas J. Schmitz.—7th Revised Edition. ISBN 9780803661622
- Kisner, Carolyn. Therapeutic exercise : foundations and techniques / Carolyn Kisner, Lynn Allen Colby. — 7th revised edition ISBN 9780803658509
- Motor control: translating research into clinical practice / Anne Shumway Cook and Marjorie H. Woollacott. —4th ed. 2010. 641p
- Brunnstrom’s clinical kinesiology. — 6th ed. / revised by Peggy A. Houglum, Dolores B. Bertoti. 2012. 745p

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

https://youtu.be/w6rXFH4K56M?si=dHpB6vmx1_rlrbyt

https://youtu.be/DMcho8Qd_ZY?si=pRpg2Xhyta6xbjP-

<https://youtu.be/dKt69ZGMZVk?si=T3Zht-kR6s3XpDmK>

<https://youtu.be/EgC39wfgdJE?si=lw4WhbOXdneN2HAa>

<https://youtu.be/SpTu4wrTh-o?si=aYaSQ9zRqc31h2Tf>

<https://www.physio-pedia.com/Articles#>

https://cerebrolysin.com.ua/fileadmin/user_upload/stroke/addition/Cerebrolysin-Scales-21.pdf

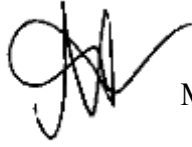
<https://guidelines.moz.gov.ua/documents#collapse11>

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20>

Розробник:

Кандидат медичних наук, доцент

кафедри терапії,
реабілітації та морфології

Марія АРАВИЦЬКА